

[Gert Petersen.]

indeholde disse alternative løsninger, og det gør det vanskeligere at behandle det.

Den næste ting, jeg skal sige om selve materialet, er, at jeg sjældent har set noget så ambitiøst. Linjerne trækkes op helt frem til år 2000. Jeg føler mig næsten som i sådan et helt socialistisk samfund, hvor man laver planer, 25 års planer. Jeg tror endda ikke, der er noget socialistisk land, hvor man er kommet så vidt endnu, men det er man altså i handelsministeriet i det lille, kapitalistiske Danmark. Til gengæld giver det også nogle fantastiske usikkerheder, og jeg vil advare mod, at man lader sig imponere alt for meget af de absolutte tal. Jeg synes, at vi kan læse et karakteristisk eksempel på usikkerhederne på s. 57 i „Dansk energipolitik 1976“, hvor det hedder — jeg citerer:

„Med den for den nukleare produktion gunstigste prisudvikling vil udlægget til dækning af den nukleare udbygnings merudgifter, målt i nutidsværdi (1975-kroner) i årene 1983-1990 holde sig på 1½-2 mia kr. I 1993 vil merudgiften være indtjent, og den akkumulerede nettobesparelse når ca. 4½ mia kr. i år 2000.“

Det lyder vældig godt. Det er en dejlig veksels at trække på år 2000. Så står der videre, fordi man er ærlige mennesker ovre i handelsministeriet:

„Under prisvilkår, der er ugunstigere for den nukleare produktion, vil udlægget til den nukleare udbygnings merudgifter i nutidsværdi stige fra ca. 2 mia kr. i 1983 til 4-4½ mia kr. fra 1988 til 1995, og endnu i år 2000 vil nettomerudgiften ved den nukleare udbygning andrage ca. 3 mia kr.“

Det viser, hvor usikkert det hele er, når man dyrker ned i det, og altså hvor farligt det er at lade sig gå på for meget af alle de meget fine absolutte tal, der står i redegørelsen.

Det hovedspørgsmål, man er gået ud fra, er: hvordan kan man sikre mindst mulig sårbarhed, for så vidt angår Danmarks energiforsyning, og hvordan opnår man en optimal udnyttelse af energiresourcerne? Det sidste er væsentligt, for som det er vist i en af rapporterne fra IFIAS, måtte man, hvis man gik ud fra, at størrelsen af energiforbruget pr. indbygger viste levestandardens størrelse, komme til det resultat, at leve-

standarden her i landet har været ganske høj omkring år 1500 og derefter er faldet uafbrudt for så først i de sidste 30-40 år at nå op på samme stadiet som omkring år 1500. Det er jo ganske naturligt, for dengang futede det meste af den energi, som blev anvendt, op gennem taget og ud i luften. Derfor er det uendelig vigtigt og lige så vigtigt som at tilføre energi at økonomisere med energien, tilrettelægge forbruget rationelt, og det vil jo igen sige også at prioritere økonomisk.

Jeg synes i sig selv, det er interessant, at samfundet ligefrem tvinges ind i en diskussion af en sådan prioritering, som det nu er tilfældet. Det understreger efter min opfattelse behovet for et samfund, hvor der virkelig er mulighed for at planlægge fremtiden. Det er der ikke i et liberalistisk-kapitalistisk samfund. Det understreger behovet for et socialistisk samfund.

Men vi må gå så langt, som vi kan under de givne forhold, og derfor er jeg da enig med ministeren på det punkt i planen, at en kraftig samfundsstyring under alle omstændigheder er nødvendig, og jeg har ikke nogen indvendinger imod de tanker, som ministeren gør sig om en samfundsstyring over for olieselskaber og på en række andre områder.

Det er beregnet, at de mål, man sætter sig, kan nås formedelst 42 mia 1975-kr. i løbet af 20 år, sådan at man bruger 25 mia kr. det første tiår og 17 mia kr. det næste tiår.

Rapporterne peger selv på en række usikkerhedsmomenter i denne beregning. Jeg var inde på noget her for lidt siden om prisudviklingen på uran, men der er f. eks. også sådan noget som solenergi, vindenergi, altså de vedvarende energikilder. Her er man forsigtig med at overvurdere og kommer til nogle ret beskedne resultater. Jeg må sige, at Niels Bohr Institutets IFIAS-undersøgelser forekommer mig betydelig mere optimistiske, og jeg er helt enig med fru Lone Dybkjær i, at uanset, hvordan vi vender og drejer det, så vil, hvis vi skal tænke ikke i evigheder — det vil jeg overlade til det teologiske departement — men i hvert fald et århundrede frem og måske også to århundreder frem, netop sådan noget som solenergien efter alt at dømme være den helt afgørende energikilde. Derfor er det